

Авторська школа О. А. Захаренка як соціально-педагогічний проект

Перфільєва М.В.

Викладач кафедри соціальної педагогіки та історії педагогіки

Під впливом соціальних змін одним із найважливіших завдань сучасності стає необхідність постійного вдосконалення системи і практики освіти. Вирішенню цього завдання покликані сприяти сучасні заклади освіти, позашкільні освітні заклади, родина та інші соціальні інститути, які в своїй діяльності використовують інноваційні методи навчання та виховання.

Одним із популярних на сьогоднішній час є інноваційний метод соціально-педагогічного проектування. Що ж таке соціально-педагогічне проектування, коли воно виникло? Одні дослідники вважають, що соціальне проектування було завжди, в усякому разі вже з античності, в цьому сенсі «Держава» Платона може вважатися одним з перших проектів. Інші – стверджують, що про соціально-педагогічне проектування можна говорити, тільки починаючи з 20-30-х років минулого сторіччя, коли склалася ідеологія проектування, в рамках якої були поставлені завдання проектування нових суспільних відносин, нової людини. Існує точка зору, що соціально-педагогічне проектування формується тільки зараз, оскільки в даний час відбулося усвідомлення соціально-педагогічного проектування і складаються його зразки, в яких цілеспрямовано впроваджується ідеологія і методи проектування [3, с.7].

Сьогодні, одним із чудових прикладів впровадження соціально-педагогічного проектування можна назвати довгостроковий проект Авторської школи Олександра Захаренка.

Перетворення Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району на Черкащині в авторську школу було зумовлене такими причинами: відкриття простору для творчої педагогічної ініціативи в контексті громадсько-політичного руху «шістдесятників» з послабленням командно-адміністративної системи після «хрущовської реформи» освіти 1956-1964 рр.;

поширення і вплив діяльності та досвіду Павлівської середньої школи, ідей її директора педагога-новатора В.О. Сухомлинського; прихід до школи талановитого, творчого вчителя математики і фізики Олександра Захаренка, яку він очолив у 1966 р.

Система роботи Авторської школи Захаренка базується на безперервній послідовності щорічних ідей-проектів, які об'єднують учнів, педагогів і батьків у спільній роботі для їх реалізації. Такий начебто простий принцип діяльності давав стабільно високі результати у навчанні дітей, допоміг створити небувалу для сільської школи базу навчання і виховання: спорткомплекс з плавальним літнім та зимовим басейном, картинг, музей, планетарій, дендропарк, навчально-виробничий цех, стадіони, спортивні майданчики, профілакторії та інші «сахнівські дива» [2, с.4]. Головне ж завдяки спільній ідеї, спільному ділу у колективі завжди панувала атмосфера єдності і творчості.

Сучасна педагогічна наука однозначно стверджує необхідність створення соціокультурного середовища як особливо важливого елемента освітньо-виховної системи. У всіх знаменитих сахнівських проектах творчими співавторами виступали школярі, цінувалося кожне слово, кожна пропозиція.

Виховну систему О.А. Захаренка називають «педагогікою конкретної дії». У здійсненні знаменитих сахнівських проектів-мрій простежується чіткий послідовно-логічний ланцюжок:

- 1) народження задуму-ідеї;
- 2) апробація ідеї в педагогічному та учнівському колективах;
- 3) створення робочого плану;
- 4) «мрію здійснюємо власними руками» [1, с.11].

Дослідниця Л.Д. Березівська у своїй праці «Авторська школа О.А. Захаренка» наголошує на тому, що педагогічна концепція Олександра Захаренка, яка базується на безперервній послідовності здійснення шкільних ідей-проектів, по своїй природі багатовекторна.

Головна суть педагогічної технології Авторської школи полягає в тому, що процес виховання школярів здійснюється в ході реалізації кожного ідеї-проекту, яка захоплювала і об'єднувала всіх учасників навчально-виховного процесу: учнів, педагогів, батьків [1, с. 12].

І на сьогоднішній день у Сахнівці підтримуються ідеї видатного педагога. Шкільний освітній заклад розвивається, співпрацює з різними куточками України, є наглядним прикладом реалізації високих ідей шляхом проектної діяльності.

Література:

1. О. Захаренко. Слово до нащадків / Захаренко О. – К.: СПД Богданова А.М., 2006. – 216 с.
2. Кримський С. Б. Проект і проектування в сучасній цивілізації // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико-зорієнтований збірник / под. ред.. І. Г. Єрмакова. – К.: Департамент, 2003. – 152 с.